

Trouw
11/1/14

vandaar dit boek

framing

Jessica Larive (1945), oud-Europarlementariër

'Ik leerde de regie over mijn leven te nemen'

HINKE HAMER

"Voor mijn kleinzoons Jan, Ben en Thom wilde ik mijn levensverhaal opschrijven. Aanvankelijk deed ik dat in romanvorm. Via Charlotte, mijn hoofdpersoon, vertelde ik over de bijzondere avonturen die ik heb meegemaakt. Ik nam de vrijheid om, als me dat uitkwam, de werkelijkheid een beetje te verdraaien. Zo liet ik Charlotte haar ex-man vermoorden.

Maar ik realiseerde me op een zeker moment dat als ik een oprecht verhaal wilde vertellen, ik in de ik-vorm moest schrijven. Ik meende dat ik eerlijk moest kijken naar mijn keuzes, mijn angsten en onzekerheden. Ik begon opnieuw.

In plaats van hem te vermoorden, besloot ik mijn ex-man een vriendelijke brief te schrijven en hem te bedanken voor de bijzondere tijd in Angola en Beiroet die we samen mochten meemaken en voor Nathalie, de prachtige dochter die hij me gaf.

Ik was pas 26 toen hij me plotseling verliet. Vanuit Beiroet rondde ik mijn studie rechten af. Daarna ging ik aan de slag als Europarlementariër voor de VVD. Zesentwintig jaar lang hield ik me staande in de politiek, waarvan vijftien jaar vóór en elf jaar achter de schermen.

In mijn verschillende functies ontmoette ik slimme, invloedrijke en inspirerende mensen. Ik sprak met Reagan, Bush en Clinton, dronk koffie met Beatrix en mediteerde met de dalai lama. Ik heb Fidel Castro ontmoet, heb met hem gedineerd en geflirt en kreeg voor elkaar dat hij, op mijn verzoek, een groep politieke gevangenen vrijliet.

Die talloze ontmoetingen waren leerzaam. De dalai lama maakte me duidelijk dat ik niet

van anderen kan houden, als ik niet van mezelf houd. 'Liefde is het belangrijkste in een mensenleven, een mens is wat hij liefheeft', zei Fidel Castro. 'Weet jij nog hoe gras ruikt?' vroeg Richard Gere. Halleluja, dacht ik, toen hij dat zei. Waar ben ik eigenlijk mee bezig?

Want over het leven zelf dacht ik in die jaren zelden na. Ik wérd geleefd. Tijdens een lobbydag ontmoette ik Savitri, een vrouw bij wie ik mijn onvrede uitte. 'Het voelt soms alsof ik in een taxi zit', zei ik, 'waarvan de chauffeur maar

rondjes rijdt, zonder mij te vragen waar ik naartoe wil.' Savitri zei: 'Maar jij zit op de achterbank, jij hebt het voor het zeggen!' Savitri leerde me dat ik zelf de regie over mijn leven kon nemen.

Als Europarlementariër streed ik jarenlang met liefde en toewijding voor mensenrechten. Toch zei ik nee toen ik in 1998 een zetel in de Tweede Kamer kreeg aangeboden. Ik zag in mezelf geen Kamerlid. Bovendien heb ik altijd gevoeld dat mijn politieke rol een tijdelijke was, dat ik nog een andere taak heb in het leven. Tegenwoordig run ik Atalanta Center, een yoga- en wellnesscentrum aan de Spaanse Costa Blanca.

Mijn gasten help ik om naar zichzelf te kijken, ik laat ze zien dat niet een taxichauffeur de koers van hun leven bepaalt, maar dat zijzelf het stuur in handen mogen nemen. Ik leer mijn gasten wat ik zelf heb geleerd: je kunt in je leven duizend plaatsen bezoeken, maar je bent slechts op één plaats thuis – bij jezelf."

Jessica Larive: 1000 plaatsen, 1 thuis. Over mannen, politiek en taxichauffeurs. GVMedia, Beverwijk: 429 blz. € 19,95

'Ik vermoordde mijn ex niet, maar schreef hem een vriendelijke brief'

Zolang het CDA uitzoekt wat het zelf wil en de PvdC wil luisteren, gaat het de partijen slecht, meent politicoloog Hans de Bruijn

Zelf

De Fortuyn-revolutie leidde tot een zware crisis binnen de PvdA. De partij bleek de band met de achterban helemaal kwijt te zijn. Hoe reageerden PvdA-kopstukken? Jarenlang was de boodschap dat 'de PvdA weer moet gaan luisteren naar de burger'. Daar is niks mis mee. Maar het is een boodschap met een risico. Steeds als we die horen, herinneren we ons het probleem: de PvdA is de achterban kwijt. En, denk we, zolang PvdA'ers over 'weer luisteren' beginnen, is er blijkbaar nog steeds een probleem. Is de crisis niet over.

Het CDA heeft het moeilijk. Het heeft een flets profiel. Het weigert samenwerking met het kabinet. Waarom? "Omdat het CDA jarenlang compromissen heeft gesloten", zegt Sybrand Buma. Het gaat om de vraag 'wat wil het CDA zelf?' Het is ook een boodschap met een risico. Steeds als we horen dat het gaat om wat het CDA 'zelf wil', herinneren we ons het probleem: het fletse profiel, waardoor het CDA geen compromissen aandurft. En, denken we zolang CDA'ers over 'wat willen we zelf' beginnen, is er blijkbaar nog steeds een probleem. Is de partij de nederlagen niet te boven